N° 2022   1853

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franko door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 16 DECEMBER.

Bij dit Nummer behoort een Bijvoegsel.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 15 December.

Wij hebben gisteren een deel van de memorie van beantwoording der negen voorstellers medegedeeld; van daag geven wij het nog overig gebleven deel. Onze lezers hebben alzoo de gelegenheid om daarvan kennis te nemen bij den aanvang der beraadslagingen over die voordragt, welke beraadslaging op heden is bepaald. Naar onze meening zijn tot dusverre drie quæstiën volledig toegelicht.

1°. Men heeft niet slechts in de eerste plaats, maar genoegzaam bovenal en zeker veel te veel gelet op de politieke zijde van het voorstel. Het was eene onhandigheid, eene politieke feil, zoo als wij er ten onzent door de, zich behoudende noemende partij en vooral door de anti-revolutionnairen meer zien begaan. Men heeft met alle geweld willen betoogen, dat het voorstel der negen alleen was gedaan, om populariteit voor zich te verwerven. Men heeft daar zoo veel op gedrukt, dat bij ieder onbevooroordeelden toeschouwer al ligtelijk het vermoeden moet ontstaan, dat het voorstel al zeer verdienstelijk moet zijn, om de tegenstanders zoo bevreesd te kunnen maken. Zulks springt des te meer in het oog, als men ontwaart dat het voorstel eigenlijk niet geschikt is om op de gunst der groote massa aanspraak te kunnen maken en daarop niet is gebouwd; als men bevindt dat het voorstel zeer gematigd en om de algemeene belangen te bevorderen goed is berekend; eindelijk, als men ziet dat het voorstel is een *gouvernementeel* voorstel, dat schijnt te komen van een [illegible] en bezorgd gouvernement, niet van eene oppositie [illegible] het gouvernement slechts [illegible]. Wanneer men onder zulke omstandigheden een voorstel, dat zich door zulke aanbevelenswaardige hoedanigheden onderscheidt, wil ten schande maken als ware het niet dan eene onzalige vrucht van partijschap, dan bewijst men, zoo men iets bewijst, niet dat het voorstel verwerpelijk is, maar dat men het verworpen wil hebben juist omdat het een goed en nuttig voorstel is, waarvan men de gunstige werking ten behoeve der ontwerpers vreest. Men zou alzoo door de tegen het voorstel gevoerde oppositie tot het gegrond vermoeden kunnen worden gebragt, dat sommige bestrijders zich schuldig maken aan het verwijt, dat zij op de voorstellers trachten te werpen, en dat zij, de bestrijders, het zijn, die het algemeen volkswelzijn stellen achter en beneden hetgeen zij meenen, dat de belangen hunner politieke partijschap vordert. Het zijn vooral de anti-revolutionnairen die door hun onmatigen ijver tegen het voorstel op grond van de populariteit van dat voorstel, zich hebben bloot gegeven. — Met genoegen konstateeren wij integendeel, dat de regering zich zeer wijselijk van zulke inkriminatiën heeft onthouden. Zij zou wel hebben gedaan indien zij hadde verhinderd, dat hare organen door de drukpers zich daaraan bezondigden. Maar het verdient in allen gevalle opmerking, dat de regering, die het voorstel ongetwijfeld bestrijdt, tot dusverre daaromtrent eene zeer betamelijke bescheidenheid heeft in acht genomen. Hopen wij dat die bescheidenheid ook door hare vrienden zal worden behartigd gedurende den loop der diskussiën, die heden beginnen, opdat de gewigtige quæstie der volksvoeding, in zooverre zij met den accijns in verband staat, grondig worde onderzocht met terzijdestelling van partij-oogmerken, welke, nu de quæstie eenmaal is gesteld, niets kunnen afnemen van hetgeen het volk daarvoor in dankbaarheid zal wijden aan de voorstellers, die nu eenmaal in het geval verkeeren van het juridiesch beginsel, ook op deze aangelegenheid toepasselijk: *vigilantibus jura obveniunt.*

2°. meenen wij uit de gevoerde diskussien zoowel *in* als *buiten* de Kamer te mogen afleiden, dat de schatkist in staat is om de afschaffing van eenige accijnsen te kunnen missen. De becijferingen in het *verslag* en elders aangebragt hebben ons bedunkens, dat klaar gemaakt. Men heeft daar toch alles bijeengeraapt wat maar met mogelijkheid was te vinden, om de behoefte van de schatkist hoog op te vijzelen. Men heeft alzoo niet in berekening genomen, wat de *waarschijnlijkheid*, en deze alleen [illegible] kan en moet in aanmerking komen, maar wat [illegible] *mogelijkheid* vordert. Niets getuigt meer van de onmagt der bestrijders dan dat zamenrakelen van mogelijke eventualiteiten, die men voorgeeft te vreezen te hebben. Geen staatsman toch ter wereld kan zijne plannen smeden op *mogelijkheden*, die oneindig zijn en kontradiktoir. Wat al is er niet mogelijk in de wereld! En hoe weinig is er dat onmogelijk is! Wanneer het derhalve op handelen aankomt, dan mag en moet men alleen rekenen op waarschijnlijkheden. En als men in deze aangelegenheid de waarschijnlijkheden nagaat, dan is er slechts eene eventualiteit die het voorstel in den weg kan staan, namelijk de onzekerheid van den Europeeschen vrede ter oorzake van den oorlog in het Oosten. Het is dan ook daarop alleen, dat de regering bij de jongste beraadslagingen heeft gewezen, als op het eenige beletsel, dat haar heeft verhinderd en haar als nog verhindert tot een voorstel van afschaffing of vermindering van lasten over te gaan, zoodat de bestrijders ook in dit opzigt meer ministerieël zijn geweest dan de ministers zelven, en door hunne overdrijvingen op nieuw vat hebben gegeven tot het verwijt, dat zij in deze aangelegenheid niet zoo zeer het volksbelang, als het belang hunner partijschap, hebben gezocht.

3°. is het ons uit het over en wedergezegde gebleken, dat het voorstel eene kombinatie van maatregelen bevat, die gelukkig zullen kunnen zamenwerken om het beoogde doel te bereiken, niet onmiddellijk maar met verloop van tijd. Het zal moeijelijk vallen, na al hetgeen daarover reeds gezegd is, nog eenig geldend bezwaar in [illegible] Wij verwachten alzoo, dat de [illegible] voorstel der negen zich zal bepalen, behalve misschien de reeds boven aangegevene moeijelijkheid, door de regering op den voorgrond gesteld, de onzekere Europeesche toestand, bij de vraag, of in het geval dat men tot afschaffing overgaat, het gemaal niet de voorkeur verdient boven het geslagt. De heer van Nispen van Sevenaer heeft bereids bij de beraadslagingen over de wet op de middelen deze quæstie met talent en kordaatheid opgezet. Wij gelooven, dat daardoor ten minste een laatste stoot is gebragt aan de partijzucht, die het vraagstuk van hare politieke zijde en onder voorwendsel, dat de schatkist geene vermindering van lasten lijden kan, wilde begraven. Na de beraadslagingen der jongste dagen valt daaraan niet meer te denken. Het is zelfs niet zeker meer dat men op de verwikkelingen der Oostersche aangelegenheden al te zeer zal drukken, om zich te onthouden van hetgeen thans geacht wordt en met der daad gebleken is mogelijk, en daarom noodzakelijk te zijn.

Er blijft dan nog slechts over het eenig vraagstuk: waaraan zal men den voorrang geven, aan het gemaal of aan het geslagt? Vermoedelijk, indien de quæstie eenmaal zóó gesteld is, zal de regering zich scharen aan de zijde van den heer van Nispen. De antecedenten van de heeren van Hall en Donker Curtius voorspellen zulks. En de blijkbare zucht en behoefte der tegenstanders, om iets anders te doen dan het negental voorstelt, doen voorzien, dat niet weinigen hen op dien weg zullen volgen.

Er is veel vóór de afschaffing van den accijns op het gemaal, maar er is ook veel tegen. Er is vóór dat het brood de eerste levensbehoefte is, dat door allen dagelijks, herhaaldelijk en daarom in groote hoeveelheid wordt gebruikt, terwijl het vleesch in verre na niet algemeen en niet dagelijks en dan nog in mindere hoeveelheid wordt genuttigd. Intusschen, ware het niet wenschelijk, dat het verbruik van het vleesch meer algemeen kon worden gemaakt? — Er is tegen de afschaffing van het gemaal, dat het zonder equivalent niet geheel kan worden gemist. Men zal zich derhalve moeten bepalen bij de *rogge* Maar bepaalt men zich bij de rogge, dan worden daarbij sommige provinciën weinig gebaat; middelerwijl daarenboven de gansche kostbare administratie op het gemaal *geheel* zal moeten worden behouden ten spijt van hare zeer verminderde opbrengst. — Men ziet, als de voordeelen groot zijn van de afschaffing van het gemaal op de *rogge*, de nadeelen zijn het niet minder. — Wij mogen er ons alzoo op voorbereiden, dat de meeningen daarover zeer uiteenloopende zullen zijn en zich warm zullen uiten, omdat het vraagstuk van gewigt is.

Wij vernemen met genoegen, dat het aan Z. H. behaagd heeft den Hoog Eerwaardigen hooggeleerden heer Joannes Philibertus Deppen, professor in het seminarie van 's Bosch en sekretaris voor het bisdom van 's Bosch, bij apostoliesche brieven van den 15 November jl. te benoemen tot bisschop van Samos, *i. p. i.*, met de bepaling dat Zijne Hoogwaardigheid behulpzaam zal zijn aan Mgr. den Aartsbisschop J. Zwijsen, zoowel in het aartsbisdom van Utrecht als in het bisdom van 's Bosch.

Wij hebben alle reden om ons over deze benoeming te verheugen. Het Aartsbisdom van Utrecht en het Bisdom van 's Bosch maken te zamen eene zoo uitgebreide administratie uit, dat de doorl. Aartsbisschop, als aan zijn bureau gebonden, zich naauwelijks een dag kan verwijderen. Daarenboven is de omtrek van deze twee tijdelijk bij elkander gevoegde Bisdommen zoo groot, dat één Bisschop onmogelijk in staat kan zijn de pastoreele funktiën te volbrengen. Er was volstrekt noodig, dat iemand den Hoogw. Aartsbisschop zou ter zijde staan, dat nu wordt bereikt door de benoeming van Mgr. Deppen.

Deze geachte prelaat, geboren 12 Mei 1808 te Boxel, is een man van diepe kennis, rijke ondervinding, hooge deugd, groote bescheidenheid en onvermoeide werkzaamheid. Eenvoudig en zacht van aard, staat hij tevens [illegible] pligt hem roept. [illegible] eenige jaren het voorregt genoot hem te leeren schatten, toen hij zich aldaar deed kennen als een ijverig, bekwaam en liefderijk herder. Later tot professor in het groot seminarie te Haren benoemd, werd hij er hoog gewaardeerd om zijne geleerdheid en godsvrucht. In den jongsten tijd bewees hij, als sekretaris voor het bisdom van 's Bosch, goede diensten, die getuigenis gaven van zijn doorzigt in zaken en administratieve bekwaamheden.

Om alle deze redenen is de keus van Zijne Heiligheid eene zeer gelukkige. En wij gevoelen ons gedrongen daarmeê zoo wel Mgr. den Aartsbisschop als het aartsbisdom van Utrecht en het bisdom van 's Bosch geluk te wenschen.

Men schrijft ons uit Roelofarensveen, dd. 13 Dec.:

»Heden vierde deze gemeente een plegtigen feestdag, die niet ligt uit het geheugen der Veners zal gaan, namelijk het 25jarig priesterschap van den zeer beminden herder J. M. van der Stoot. Het dorp had een waarlijk feestelijk aanzien; door het uitsteken der vlaggen, die van alle kanten wapperden, het schieten met kleine kanonnen en het luiden der klokken, werd de geestdrift nog meer opgewekt. Ten 10 ure droeg de jubilant het H. Misoffer op, bijgestaan door eene talrijke priesterschaar. Na het Evangelie beklom de Zeer Eerw. heer C. G. van Brussel den kansel, en hield eene treffende en indrukwekkende rede, naar aanleiding van den Brief van den H. Paulus tot de Hebr. V: I (*Elke Hoogepriester uit de menschen genomen, wordt voor de menschen gesteld, in de dingen die God aangaan*).

»Aan den ijvervollen kapellaan, den Eerw. heer J. A. Trosée, heeft men niet alleen te danken, dat alles in de beste orde is afgeloopen, maar het is ook vooral aan hem toe te schrijven, dat de kerk fraai versierd was, en men hier en daar verzen en chronicons aantrof.

»Men moet den feestdag bijgewoond hebben, om zich een denkbeeld te vormen van de liefde, die de gemeentenaren voor hunnen waardigen herder koesteren. Mogen zij hem nog lang in hun midden behouden. Mogen hunne gebeden, die dien dag zoo algemeen ten Hemel werden gezonden, verhoord worden; moge de goede God hem geven, dat nog eenmaal het zilverfeest, hetwelk hij dien dag in het vervallen bedehuis vierde, in dien grooten, schoonen, Godswaardigen tempel,

waarin de Katholieken van Koudekerk en Rijnsaterwoude, het Kerkgebouw van Koudefarensveen weldra hopen neêr te knielen, door een gendleest vervangen worde!"

VOORSTEL VAN NEGEN LEDEN

TOT

AFSCHAFFING VAN HET TONNEGELD EN VAN DEN ACCIJNS OP HET GESLAGT.

Memorie van Beantwoording.

(Vervolg en Slot.)

Men antwoordt hun met eene reeks van becijferingen, waaruit blijken moet, dat die akcijns slechts de helft van dat cijfer BEDRAAGT.

Er is een aanmerkelijk verschil tusschen die beide stellingen.

Bij de laatste verliest men geheel uit het oog dat de marktprijs van het vleesch hier te lande niet alleen wordt verhoogd door het *bedrag* van den akcijns, maar *daarenboven* door vele andere gevolgen van de akcijnsheffing.

De becijferingen, die in het verslag voorkomen, zullen zij later onderzoeken. Vooreerst zullen zij aantoonen dat de prijs van het vleesch hier te lande door de *akcijnsheffing* zelve niet minder kunstmatig wordt verhoogd dan door het bedrag van den akcijns.

De bewijzen daarvan liggen voor de hand. Het verschil tusschen de prijzen van vleesch op de vleeschmarkt te Londen en de prijzen hier te lande, is een feit dat luider spreekt dan alle redeneringen. Van de twee groote markten te Londen, die te Smithfield en die van Newgate en Leadenhall, worden tweemaal 's weeks de prijzen bekend gemaakt, o. a. in het dagblad *the Economist*. De markt van Smithfield is de veemarkt; — die te Newgate en Leadenhall de vleeschmarkt of hal. De prijscouranten der eerste markt wijzen den prijs aan van het levend vee, die van de tweede den prijs van het vleesch, dat de verbruiker betaalt: de laatste kunnen dus hier alleen in aanmerking komen.

Op 25 Novemb. ll. nu waren de prijzen van rundvleesch op de markt te Newgate en Leadenhall:

Rundvleesch van beesten van inferieure hoedanigheid, per stone . . . . 2 sh. 6 d. à 2 sh. 10 d.
idem middel . . . . 3 » 0 » à 3 » 4 »
idem 1ste soort, groot . . . . . 3 » 6 » à 3 » 8 »
idem 1ste soort, klein . . . . . 3 » 10 » à 4 » —

De Engelsche stone is 3,6 nederl. pond.

Diensvolgens kostte het vleesch te Londen op dien dag, in nederlandsch gewigt en nederlandsch courant:

de minste soort . . . 41 à 47 cents per pond.
het middelbare . . . 50 à 55 » » »
de tweede kategorie . . 58 à 61 » » »
de eerste » . 64 à 67 » » »

Nu is het eene bekende daadzaak, dat de runderen, die van hier komen in Engeland, geenszins onder de eerste kwaliteit worden gerangschikt. Daaronder behooren alleen de schotsche ossen, die in kleinen getale op de Londensche markt worden aangevoerd. Zoo vermeldde *The Economist* dat in de week van 18—25 November niet meer dan 27 dier beesten op de Londensche markt ten verkoop aankwamen, terwijl het geheele getal, dat wekelijks te Londen ter markt wordt gebragt, meer dan 1000 bedraagt. De prijzen van vleesch van runderen hier afkomstig, zijn dan ook die van de twee eerste kategoriën der prijslijst. Dat vleesch nu wordt te Londen aan de verbruikers geleverd tot den prijs van 41 tot 55 cents, terwijl de prijzen hier 60 à 75 of 80 cents zijn, en voor uitgezochte stukken nog wel hooger.

Op de beesten van hier afkomstig drukken, behalve de uitgaande regten, de kosten van vervoer en verkoop. Hoe lager de konkurrentie deze stelt, des te nadeeliger wordt de toestand van de verbruikers hier te lande. Die kosten intusschen verhinderen niet, dat de prijs van het vleesch van onze runderen tot 20 cents per Nederlandsch pond toe goedkooper is dan hier.

Voorwaar, sterker bewijs van de stelling, dat de prijs hier te lande door de accijnsheffing nog meer wordt verhoogd dan alleen door het cijfer van den accijns, kan niet geleverd worden!

Men behoeft ook niet ver te zoeken naar de hoofdoorzaken van dit verschijnsel. De accijns op het geslagt moet kontant worden betaald; de schatkist geeft voor dezen accijns geen krediet. Er wordt dus een niet onaanzienlijk kapitaal vervischt voor de vleeschhouwers, die dezen accijns gedurende langeren of korteren tijd voor hunne kalanten moeten voorschieten. De meer gegoeden onder deze industriëlen hebben dus een aanmerkelijk voorregt, en kunnen de konkurrentie der minder gegoeden zoo veel te ligter bestrijden. Van daar een ligt te verklaren monopolie, welks voordeelen de meer gegoede vleeschhouwers noodwendig bewegen om zich tegen de afschaffing van den accijns te verklaren. Voeg daarbij dat de meer gegoede vleeschhouwers, door hunne betrekkingen tot de meer gegoede standen, zwaarder vee kunnen slagten. En het is een bekend feit, dat het slagten van zwaarder vee oneindig voordeeliger is voor den slagter dan het slagten van ligt vee.

Deze omstandigheid in het bijzonder verdient alle aanmerking.

Van de betre soorten van vee wordt, in evenredigheid, *veel minder accijns* betaald dan van de mindere soorten. De meer gegoede ingezetenen, die deze soorten gebruiken, betalen dus, *in evenredigheid*, minder accijns dan de minder gegoede, die het vleesch van beesten van mindere kwaliteit gebruiken.

Deze stelling vordert in zonderheid bewijs.

Het verslag maakt (bladz. 12) melding van de berekening van een Engelsch schrijver over de hoeveelheid vleesch die van geslagte beesten afkomstig is. Deze autoriteit kan niet in aanmerking komen.

Immers het is bekend dat het slagtvee, dat men in Engeland fokt, oneindig zwaarder is dan hetgeen hier te lande voorkomt. En vermits nu uit officieele proeven blijkt dat, hoe ligter het vee is, des te ongunstiger het rendement is aan vleesch, zoo kan men het gezag van een Engelsch schrijver volstrekt niet aannemen, wanneer men over hetzelfde onderwerp hier te lande spreekt.

Dat de afval van het slagtvee waarde heeft, is zeker. Maar of die waarde is, zoo als het verslag stelt ten aanzien van den prijs der huiden, is aan grooten twijfel onderworpen. De huid heeft hoogstens eene waarde van *f* 10 à *f* 12, en niet *f* 15 à *f* 20. Of de slagers bij magte zijn, bij verkoop van dien afval op eenige teruggave van accijns te rekenen, is aan gegronde tegenspraak onderhevig. De huid bijv. is een handelsartikel, dat met buitenlandsche soortgelijke konkurreren moet. Hoe zou men nu den prijs daarvan door accijnsberekening kunnen verhoogen? De bron, waaruit de opgaven zijn geput, die in het verslag voorkomen nopens de uitkomst der slagtingen te 's Gravenhage, wordt niet genoemd. De ondergeteekenden meenen, dat men meer waarde moet hechten aan de officiële proefnemingen, die te Amsterdam zijn gedaan en waarvan de resultaten algemeen bekend kunnen zijn, en die hun ten grondslag strekken van andere berekeningen.

Die proeven zijn, weinige jaren geleden door den toenmaligen inspekteur der stedelijke belastingen, te Amsterdam gedaan. Zij zijn medegedeeld in het staatkundig en staathuishoudkundig jaarboekje, uitgegeven door de heeren van Ackersdijk en anderen, jaargang 1851, bladz. 354.

Een uittreksel uit den staat daar medegedeeld, voor zoo veel de proefslagtingen van 104 runderen betreft, laten de ondergeteekenden hier volgen.

STAAT van proefnemingen van geslagte runderen, enz., berekend aan schoon vleesch te hebben opgeleverd, de nierbedde daaronder begrepen, en alzoo na aftrek van den afval, huid, vel, smeer, kop en pooten, ter beoordeeling van den accijns op den invoer van geslagt vee.

OSSEN.					KOEIJEN.				
	Geslagt:					Geslagt:			
Wegende levend:	Eerste proef.	Tweede proef.	Derde proef.	Vierde proef.	Wegende levend:	Eerste proef.	Tweede proef.	Derde proef.	Vierde proef.
N. ℔	N. ℔	N. ℔	N. ℔	N. ℔	N. ℔	N. ℔	N. ℔	N. ℔	N. ℔
400	185	189	194	200	400	155	165	172	180
450	210	230	245	250	450	190	210	225	230
500	245	260	279	295	500	210	229	270	275
550	275	300	305	310	550	270	278	288	310
600	290	310	316	325	600	285	296	300	315
650	320	325	358	375	650	310	312	335	360
700	378	390	410	425	700	330	360	375	400
750	410	436	443	452	750	350	379	400	425
800	430	450	470	480	800	400	430	450	46[illegible]
850	500	510	520	550	850	410	440	475	510
900	550	575	585	590	900	500	510	550	575
950	570	588	600	610	950	500	550	580	600
1000	620	630	640	650	1000	550	570	590	630

Die staat levert belangrijke resultaten op.

Er blijkt uit:

1°. Dat er een groot verschil bestaat in de uitlevering aan verkoopbaar vleesch, naar mate van het gewigt, de soort en het geslagt van het vee.

Brengt men de cijfers tot gemiddelden, dan verkrijgt men de volgende percentsgewijze uitkomsten.

De ossen leverden op bij een gewigt van:				De koeijen bij een gemiddeld gewigt van:		
400 ℔,	gemidd.	43	pct. vleesch.	400 ℔,	42	pct. vleesch.
450 "	"	52	" "	450 "	47	" "
500 "	"	54	" "	500 "	49	" "
550 "	"	54	" "	550 "	52	" "
600 "	"	51	" "	600 "	49	" "
650 "	"	53	" "	650 "	50	" "
700 "	"	57	" "	700 "	52	" "
750 "	"	58	" "	750 "	51	" "
800 "	"	57	" "	800 "	54	" "
850 "	"	61	" "	850 "	54	" "
900 "	"	64	" "	900 "	59	" "
950 "	"	62	" "	950 "	58	" "
1000 "	"	63	" "	1000 "	58	" "

In het allervoordeeligst geval (dat zelden voorkomt, alzoo beesten van 1000 pond tot de groote zeldzaamheden behooren), was er een rendement van 65 pct. aan vleesch, in het nadeeligst een rendement van 38¾ pct. slechts.

Dit is een alleraanmerkelijkst verschil bij de opgaven, welke in het verslag voorkomen.

2°. Vergelijkt men nu de heffing van den accijns volgens het tarief, daarvoor in Amsterdam geldende, dan verkrijgt men het bewijs van het ongelijkmatige der werking van den accijns.

Dat tarief is als volgt: Een rund van

400 — 450 ℔	betaalt over eene waarde van	*f* 90
450 — 500 »	» » » » » »	» 100
500 — 550 »	» » » » » »	» 120
550 — 600 »	» » » » » »	» 130
600 — 650 »	» » » » » »	» 140
650 — 700 »	» » » » » »	» 150
700 — 750 »	» » » » » »	» 163
750 — 800 »	» » » » » »	» 175
800 — 850 »	» » » » » »	» 188
850 — 900 »	» » » » » »	» 200
900 en meer »	» » » » » »	» 225

Neemt men nu het gemiddeld van het gewigt van de vier onderscheidene proefslagtingen van iedere soort, en berekent men daarop den rijks-accijns volgens het tarief, dan bevindt men dat de accijns van vleesch te Amsterdam nederkomt per pond:

	voor vleesch van ossen:	voor vleesch der koeijen:
1ste soort	7,1 cents.	8,0 cents.
2de »	6,5 »	7,0 »
3de »	6,7 »	7,4 »
4de »	6,6 »	6,9 »
5de »	6,9 »	7,4 »
6de »	6,6 »	6,9 »
7de »	6.2 »	6,8 »
8ste »	6,1 »	6,8 »
9de »	6,2 »	6,6 »
10de »	5,8 »	6,6 »
11de »	6,0 »	6,4 »
12de »	5,8 »	6,1 »
13de »	5,4 »	5,9 »

Wanneer men eindelijk hiermede vergelijkt de opgaven nopens het gewigt der runderen die in Amsterdam in eenige jaren zijn geslagt, mede in den aangewezen jaargang van het jaarboekje, blz. 226 medegedeeld, dan komt men tot het resultaat dat de rijks-accijns te Amsterdam nederkomt op 6, 8 à 7 cents. Doch deze rekening is meerendeels niet dan bij begrooting op te maken, omdat er geene opgave bestaat nopens het geslacht van de gedoode runderen, eene bijzonderheid die, blijkens de proeven, van grooten invloed is op de uitkomsten.

Datzelfde bedrag van den accijns zal men aantreffen, wanneer men de berekening maakt voor andere steden, waar de accijns naar het gewigt geheven wordt. Wel is waar, die tarieven zijn voor de andere steden voordeeliger, en de accijns is dus iets minder. Een rund van 400 à 450 pond, dat in Noord-Holland volgens eene waarde van *f* 90 betaalt, betaalt te 's Gravenhage slechts tegen eene waarde van *f* 74 tot *f* 83. Daarentegen mag men aannemen dat te Amsterdam doorgaans zwaarder vee wordt geslagt dan elders; gemiddeld zal dus, met het oog op het daaruit ontstaand verschil, het bedrag van den accijns in de meeste steden tamelijk gelijk staan.

Maar ongetwijfeld is er bij de tegenwoordige hooge prijzen van het vee, een groot verschil ten nadeele van het platteland. Berekeningen hieromtrent zijn uiterst moeijelijk te maken. Het spreekt van zelf, gelijk reeds is aangestipt, dat de grootere of mindere ijver, kennis en relatiën van de ambtenaren ten platte lande, van eenen zeer grooten invloed moeten zijn op de aangiften van de waarde van het slagtvee.

Het verslag wijst op aangiften, die ten platten lande van Zuid-Holland zouden gedaan worden, voor beesten, aan verkoopbaar vleesch opleverende 325 pond, van eene waarde van *f* 120. Volgens geloofwaardige berigten zouden aangiften van dit soort van beesten, in andere provinciën, vooral niet minder dan op *f* 140 gedaan kunnen worden. Zoodanig beest nu, wegende levend, volgens de berekening van het verslag, 450 pond, zou te 's Gravenhage veraccijnsd worden tegen eene waarde van *f* 83 te Amsterdam van *f* 90. Dit zou eene in het oog vallende verongelijking van het platte land zijn; het bewijst, naar de meening der voorstellers, dat de rekening van het verslag niet op juiste gronden berust.

Volgens de officieele proefnemingen te Amsterdam levert eene koe, die levend 450 pond weegt, gemiddeld slechts 47 pCt. vleesch op. Dus niet 425, maar slechts 211 pond. Wordt zoodanig beest aangegeven voor eene waarde van *f* 120, dan bedraagt de akcijns per pond ongeveer 9 ct.

De becijvering aan het verledene ontleend, mist allen grond. Immers men heeft daarbij ten eenemale over het hoofd gezien, dat de wetgeving op den accijns op het geslagt in den loop van het vorig jaar eene hoogst belangrijke wijziging heeft ondergaan, die van beslissenden invloed is op de eigen aangiften van de waarde van het slagtvee. Men kan ten deze dus niet uit het verledene tot het tegenwoordige of toekomende besluiten. Wil men daarvan het bewijs hebben? De wet van 28 April 1852 voerde de nieuwe wijze van heffing met 1 Nov. 1852 in. De accijns op het geslagt, waaronder alzoo tot op dat tijdstip ook de varkens begrepen waren, bragt in de tien eerste maanden van 1852 eene som op van . . . . *f* 1,276,862 70,
over gelijk tijdperk in 1851 . . . . " 1,174,279 89½
en over gelijk tijdperk in 1853 . . . " 981,786.15

De accijns op varkens en schapen bragt nagenoeg de helft van het middel, 1 millioen op. Maar de helft daarvan werd

eerst in November en December betaald. Onder de opgaven van 1851 en 1852 was dus eene opbrengst van cirka ƒ700,000 alleen voor accijns op runderen, die nu tot ƒ981,786.15 is gestegen.

De becijfering, die men hier nog bijvoegt nopens de accijnsberekening op ligter soort van slagtvee, is, getoetst aan het bovengezegde, geheel fautief. Een rund van 300 pond, naar de tarieven tegen eene waarde van ƒ70 of ƒ52 veraccijnsd, zou, naar de afdalende uitleveringsprogressie, die uit de Amsterdamsche proefnemingen blijkt, niet meer dan 120 à 130 pond vleesch afwerpen; daarvoor zou dus in Noord-Holland een accijns van bijna 9, elders van 6½ cents worden betaald.

Eindelijk gewaagt het verslag van den maatstaf van restitutie van den accijns bij uitvoer. Men zegt dienaangaande: »oorspronkelijk schijnt dus de wetgever het bedrag der belasting niet hooger te hebben geschat dan op twee cents per pond."

Eene belangrijke zaak wordt hierbij over het hoofd gezien. Het vleesch wordt niet *versch*, maar *gerookt* of *gezouten* uitgevoerd; daarvoor alleen wordt restitutie gegeven.

En nu wist de wetgever in 1822 zeer goed, dat vleesch door het zooken aanmerkelijk in gewigt verliest, en dat, wanneer het gezouten wordt uitgevoerd, het gewigt van het vleesch niet alleen, maar ook dat van het zout en de pekel, die men toch niet van het vleesch kan afscheiden, bij de berekening der restitutie in aanmerking komt. Met het oog op die omstandigheden werd het bedrag bepaald van de restitutie van accijns.

Dat de prijzen van het vleesch sedert 1822 eene aanmerkelijke rijzing hebben ondergaan, wordt in het verslag zelf erkend. De bepaling der hoegrootheid van de restitutie kan dus niet meer als maatstaf gelden. Eindelijk verliest men hierbij uit het oog, dat, volgens de wet van 1822, de restitutie ook tot geen hooger bedrag dan van ƒ2 per 100 pond wordt gegeven wanneer het vleesch van buiten 's lands was ingevoerd, en het inkomend regt daarvan ad ƒ8, ƒ16 of ƒ20 de 100 pond was voldaan. Het is dus de vraag of de wetgever in 1822 eene volledige restitutie van belasting dan wel slechts eene tegemoetkoming bij weder-uitvoer heeft willen geven.

Ten einde alle misvatting te voorkomen, meenen de voorstellers hier nog te moeten bijvoegen, dat het vleesch in Engeland niet juist op den dag door hen opgegeven, tot den aangewezen prijs verkocht werd, maar dat die prijs sedert vele weken alzoo stond, en zelfs korten tijd geleden nog iets lager was. De raadpleging van de prijscouranten in het bovengenoemde engelsche dagblad kan daarvan de overtuiging geven.

Het gezegde zamentrekkende, zoo meenen de ondergeteekenden dat, wat er zij van het eigenlijke *bedrag* van den rijks-accijns op het vleesch, de *omstandigheid dat er accijns geheven wordt*, den prijs van het vleesch buiten evenredigheid tot het bedrag der belasting doet stijgen.

De prijs van vleesch hier te lande is van 15 tot 20 cents per pond hooger dan te Londen; men schat dus gewis niet te hoog, wanneer men aanneemt dat de rijks-accijns alleen aan de verbruikers *tien* cents per pond kost. Bij de steeds toenemende konsumtie van vleesch in Engeland zal de konkurrentie op onze markten hoe langer hoe meer stijgen, zoo veel te meer naardien de invloed van de openstelling der Fransche en Belgische markten zich reeds hier te lande begint te doen gevoelen. Indien men dus voortgaat met de ingezetenen aan deze verbruiksbelasting te onderwerpen, dan zou men bij slot zich genoodzaakt kunnen zien, om een evenredig uitvoerregt op het vee te heffen, indien men ten minste de prijzen van het vleesch niet nog hooger wil opgedreven zien.

§ 9. In het verslag wordt de twijfel geopperd, of de afschaffing van den accijns vermindering van vleeschprijzen ten gevolge zal hebben.

Men wijst er op, dat de prijs van schapen- en varkensvleesch, na de afschaffing van den accijns, nog gerezen is, en men vreest dat, werd het voorstel aangenomen, dezelfde teleurstelling ons zou wachten.

Maar neemt men dan wezenlijk aan, dat de afschaffing van den accijns vermeerdering van uitvoer ten gevolge moet hebben? Indien dit zoo ware, dan lag het redmiddel tegen hooge prijzen voor de hand Men behoefde dan slechts den accijns te verhoogen, de uitvoer zou dan ook wel verminderen.

Men ziet bij deze redenering wederom de feiten geheel voorbij.

Wat was de oorzaak van de groote rijzing van den prijs van varkens- en schapenvleesch na de afschaffing van den accijns? Geene andere dan dat de prijzen in Engeland aanmerkelijk zijn gestegen.

In Mei 1852 (volg. het dagblad *The Economist* van 28 Mei 1853) was de prijs van het schapenvleesch te Londen per stone (3, 6 kilogr.), naar kwaliteit, 2 sh. 8 tot 3 sh. 10. In Mei 1853 waren diezelfde prijzen 3 sh. 10 tot 4 sh 8.

Het varkensvleesch was in Mei 1852 per stone 2 sh. 6 tot 3 sh. 8; in Mei 1853 3 sh 4 tot 4 sh. 4.

Het spek was in Mei 1852 52 sh per engelsche centenaar (50 ned. ponden); in Mei 1853 66 sh.

Onze markt wedijvert met de Engelsche markt; de prijzen der laatste zijn van onmiskenbaren invloed op de eerste Behoeft men dus te zoeken naar de reden van de rijzing onzer markt, waar de Engelsche eene rijzing van 30 en 40 pCt. onderging? Kan men, bij zoodanig verschijnsel, in ernst volhouden dat de rijzing van onze markt aan de afschaffing van den accijns toe te schrijven is.

Men houde daarbij in het oog dat de teelt van varkens, in de laatste jaren, ook ten gevolge der aardappelenziekte, niet sterk is vooruitgegaan; en vooral vestige men zijne aandacht daarop, dat de afschaffing van den accijns op het geslagt der varkens een onwedelegbaar en blijkbaar voordeel is voor die minvermogenden, die nu meer en veel gemakkelijker dan vroeger, zelven varkens kunnen aankoopen en mesten.

Dat de afschaffing van den accijns op runderen eenen sterken uitvoer van geslagt vleesch na zich zou slepen, is volstrekt onaannemelijk. Dat men spek- en varkensvleesch uitvoert, laat zich begrijpen; beide voorwerpen worden meestal niet dan gezouten of gerookt tot spijze gebruikt. Beide zijn behalve dien, zeer geschikt om door eene ligte zouting, of zelfs door eene zekere branding of blakering, voor eenige dagen tegen bederf bewaard te worden. Maar rundvleesch dat in het dagelijksche leven, niet dan versch gegeten wordt, zou onmogelijk zoodanige bereiding kunnen ondergaan, of het zou zijne verkoopwaarde verliezen.

En indien deze spekulatie voordeel gaf, waarom doet men ze dan niet reeds nu, daar men toch teruggave van den accijns kan erlangen? Gesteld men deed het, zou dan niet de verkoop van den afval der geslagte beesten voor zelen in den lande voordeelig zijn? Reeds nu doet zich het verschijnsel voor dat vet van de in Engeland geslagte beesten herwaarts wordt teruggevoerd, het slagten van het vee hier te lande zou dus voor de behoeftige klassen een voordeel kunnen geven dat zij thans missen.

En is het juist, den invloed op de prijzen van mogelijken waarschijnlijken invoer van vleesch geheel voorbij te zien?

Men wijst op hetgeen in 1848 te Parijs is gebeurd. De voorstellers meenen, dat dit voorbeeld niets hoegenaamd bewijst. Vooreerst werd toen wel het oktrooiregt in de stad Parijs afgeschaft, maar de invoer van vee in Frankrijk bleef door de hooge invoerregten genoegzaam onmogelijk. Hoe zou nu, zonder vermeerdering van aanvoer, en dat nog wel in een zeer kort tijdbestek, de afschaffing van het oktrooiregt in eene, zij het dan ook eene zeer groote stad, van grooten invloed op den prijs hebben kunnen zijn? Maar ten andere, het wel bekende syndikaat der vleeschhouwers, dat een bijna volstrekt monopolie verzekert, bleef te Parijs bestaan; was er eenig het minste gegronde uitzigt dat de vleeschhouwer aldaar den prijs zou verminderen, vrijwillig, zonder dat de konkurrentie hem daartoe noodzaakte?

(*Vervolg in het Bijvoegsel.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Dec. Men verwacht nog altijd nadere bijzonderheden omtrent het voorgevallene in de haven van Sinope. Wat er tot nog toe van bekend is geworden, komt van de Russische zijde en heeft dus een min of meer verdacht aanzien. Zoo het gebeurde echter waar is, en de Russen inderdaad de Turken hebben aangevallen, zou de Czaar in tegenspraak komen met zijn verklaring dat hij alleen verdedigenderwijze wilde te werk gaan. De taak der bemiddelende mogendheden zou alsdan nog grooter bezwaren opleveren. Zoo de Russen zich meester weten te maken van de Zwarte zee, zou de koophandel groote belemmeringen ondervinden, en het Turksche leger in Azie in een benaauwden toestand worden gebragt, wijl het geen versterking zou kunnen erlangen.

Het blijkt thans dat het nieuwe ontwerp der Weener konferentie, den Sultan nog niet is aangeboden, gelijk het *Journal des Débats* echter heeft verzekerd als reeds geschied zijnde. Er is slechts eene nota overhandigd, door Oostenrijk alleen, en waarin het voorstel gedaan werd om te Bucharest een algemeen Kongres te houden.

— Mgr. Mosquera, Aartsbisschop van Bogota in Nieuw Grenada, die door de vervolgingen aldaar tegen de Kerk, uit zijn Bisdom was verbannen, is dezer dagen te Marseille overleden. De gebannen Aartsbisschop, sedert lang in zijne gezondheid gekrenkt, ten gevolge van hetgeen hij onder de vervolgingen en gedurende zijn ballingschap heeft moeten doorstaan, bevond zich te Marseille om van daar naar Rome over te steken ingevolge eene uitnoodiging van den Heiligen Vader. De vurige wensch des geloofs heeft die vertroosting niet mogen smaken hem door den Stedehouder van Jezus Christus bereid en is als op den weg bezweken. Hij draagt het getuigenis met zich mede een van die menschen geweest te zijn, wier eerste en laatste schrede staan op de baan der pligten en die wel vallen maar niet overwonnen zijn. Hij droeg een hart, met zich om gevormd om elken strijd te aanvaarden en iedere beproeving te dragen.

— Z. Em. de Kardinaal-Aartsbisschop van Bourges heeft aan den Aartsbisschop van Freiburg een schrijven van deelneming gerigt en tevens te kennen gegeven, dat hij eene som van 10,000 francs ter zijner dispositie telt.

ENGELAND.

LONDEN, 12 December. De *Times* begint zich te verheugen over den aanvankelijken uitslag der verkiezingen in Sardinie. Het ziet in de zegepraal der ministeriele partij, eene heerlijke toekomst aanbreken tot verdere beroering van Italie, ten voordeele van Engeland, en schrijft onder anderen:

»Men vergete in Engeland niet dat al wat de zaak van Piëmont bevordert, ook bevorderlijk is voor de belangen van Engeland in Italie: de beginselen toch van het tegenwoordige Sardinische ministerie zijn vrijgevigheid in de handelstaatkunde en tariefwetgeving, en verdraagzaamheid in het godsdienstige. Mogten die beginselen hier te lande eene nederlaag ondergaan, zij zouden dan nergens in Italie meer een vasten grond hebben. De reaktionnaire partij zou gaarne de republikeinen aan het bewind zien komen, in de overtuiging dat alsdan alle verstandige lieden in de kamers zich aan haar zouden aansluiten."

— Mgr. Cullen, Aartsbisschop van Dublin heeft aan den Aartsbisschop van Freiburg zijn diepen eerbied betuigd en hem geluk gewenscht met zijn mannelijk verzet tegen de vijanden der Kerk. Ook het kapittel van Dublin heeft in dien geest aan het kapittel van Freiburg geschreven.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 15 December.

BEVALLEN (13 Dec.): M. Harmsen, geb. Krabwinkel, Z. — M. H. Berkhout, geb. Rodenberg, Z.

OVERLEDEN (10 Dec.): Wed. C. Homan, 80 j. — (11 Dec.): P. C. Ingenhoes, 42 j. — Van Henoekhaar, wed. J. Kemmer, 57 j.

Heden, 15 Dec., teekende de Thermometer-Schaal Fahrenheit:

's morgens	8 ure	26½	graden.
's middags	12 »	26¼	»
's namiddags	4 »		»
's nachts (laagste stand)	24		»

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			14 DEC. 4½ u.	gebl.	15 DEC. 4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.		61[illegible]	61[illegible]	61[illegible]	61[illegible]
Dito Dito	3	»	74[illegible]	73[illegible]	73[illegible]	
Dito Dito	4	»	93[illegible]	93[illegible]	93[illegible]	[illegible]
O. I. Leening 1844	4	»				
Amortis. Syndic.	3½	»				
[illegible]	4½	»				
[illegible]	[illegible]	»				
[illegible]	3	»				
Obligatien		»				
BELGIË, Obligatien 1844		»				
Cert. bij de Belg. Bank	2½	»				
Dito bij Rothsch. en Volkel		»	80[illegible]			
FRANKRIJK, Obligation	3	»				
SPANJE Nieuwe	3	»	21[illegible]	21[illegible]	21[illegible]	
Dito	3	»	45[illegible]			
Dito Binnenl. à 6/8	»	»	41[illegible]	41[illegible]	41[illegible]	
Coup. Bewijzen			5[illegible]	5[illegible]		
Amortisable Schuld		»				
PORTUGAL te Londen	5	»	38[illegible]	38[illegible]	36[illegible]	
Dito uitgestelde		»				
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	»	104[illegible]	104[illegible]		
Dito Dito 1828 en 1830	5	»	105[illegible]			
Cert. bij d°. 1831 en 1833	4	»		94[illegible]		
Dito	4½	»	96	96		
Dito bij *Hope*	4	»	86[illegible]			
Dito bij *Stieglitz en C°*	4	»	87[illegible]			
Dito bij id. 3de Serie	4	»				
Cert. te Hamburg	5	»	100[illegible]			
Inschrijving in Rusignat.	6	»				
Cert. van dito	5	»				
POLEN, Certifikaten		»				
Dito Aand. à fl. 300						
Dito met Lot. » 300						
AMERIKA, Bank-Actien						
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50						
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.		76[illegible]	76[illegible]	76[illegible]	
Dito 1852	5	»				
Dito 1847	5	»	89[illegible]	89	89[illegible]	
Dito 1851	5	»	89[illegible]	89[illegible]	89[illegible]	
Dito 1849	5	»	91[illegible]	91[illegible]	[illegible]	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*		»				
Dito	4	»				
Letter B	5	»	91[illegible]	91[illegible]	[illegible]	
Aand. met Loting fl. 500						
Nieuwe dito » 250		»				
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer* 5 pCt.						
BRAZILIE te Londen 1824	5	»	95[illegible]			
Dito Leening 1843	5	»				
PERU	4½	»	67[illegible]	68[illegible]	68[illegible]	68[illegible]
MEXICO Nieuwe	3	»	22[illegible]	22[illegible]	22[illegible]	
VENEZUELA à £ 100	3½	»	32			
GRENADA à £ 100	2	»		21		
Dito Uitgestelde			8	7[illegible]		
ECUADOR à £ 100		»				

Mexiko onbepaalde 22[illegible], ¼.

De prijzen ondergingen heden van bijna alle de genoemde fondsen een achteruitgang van ⅛ à ¼ pCt. op eenige verhoogen, welke bij geringen handel in dezelve geaccordeerd werden.

Koers van het Geld. Belenning 3½ pCt. Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f.* 55½	Livorno	2/m.	*f* 38⅝
»	zigt	» 56	Napels	»	» 81
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg	»	» 1.85
»	½/m.	» 55⅜	Weenen	6/w.	» 30
Madrid	3/m.	» 242	Augsburg	»	» 35
Cadix	»	» 242	Frankfort	»	» 98¾
Seville	»	» 239	Hamburg	2/m.	» 35
Bilbao	»	» 240	»	zigt	» 35¼
Lissabon	»	» 40¾	Londen	2/m.	» 11,55
Porto	»	» 40¾	»	zigt	» 11,65
Genua	2/m.	» 45½	Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 14 Dec. Belg. leen. 2½ pc. 54¼, 1840, 1842 4½ pc. 96¼, 1852, 100⅛; Spanje 1—3 pc. 21$\frac{3}{16}$; Binnenl. 3 pc. 41⅞, Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 80½

PARIJS, 14 Dec. Romeinsche Leening 1850 92¼.

LONDEN, 14 Dec. Cons. kont. 94½ a —; op tijd 94½ a —; Bras. 97 a 99; 1829/39 98½ a 99½; 1852 92 a 95; Den. 3 pc. 81 a 83; 5 pc. 102 a 104; Ecuad. 5⅛ a 5¼; Gren. 21½ a —, Uitgest. 8 a —; Mexiko Nieuwe 24¾ a —; Peru 4½ pc. N. 69½ a —; Uitgest. 49½ a —; Rusl. 1822 5 pc. 112 a 113, (N.) 4½ pc. 98½ a 99; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 42¼ a 42¾; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 22 a 22¼; 3 pc. 46½ a 47; Coup. cert. 5⅛ a —; Passive 4⅛ a —, Holl. 2½ pc. 64 a 64½; id. 4 pc. 95½ a 96; Venez. 31 a 33; Uitg. 13 a 14, Wissel op Amst. *f* 11,13½; 3/m. 11.15¾, Grieken 1824 — a —.

HANDELSBERIGTEN.

(PER OVERLANDMAIL).

Batavia, 24 Oktober.

INVOER. — Manufacturen. De vraag naar de meeste soorten Lijnwaden is zeer gering doordien in de tweede hand bijna niets omgaat. De voorraad welke reeds zoo aanzienlijk was is nog met vier ladingen van Liverpool vermeerderd geworden waarvan nagenoeg niets naar Singapore zal gezonden worden daar die markt al te ruim voorzien wordt door toevoeren van Shanghae, voor primitief voor die Havnn bestemde Engelsche Lijnwaden - doch die bij den zoo zeer gedrukten staat des handels in China, ladingswijze naar Singapore worden gedirigeerd. Madapollams 5/4 gezocht tot *f* 4,80 a *f* 4,90 (de eerste prijs voor bleek Wilson), 6/4 afgedaan a *f* 5,90 en verder voor die prijs te vergeefsch aangeboden, 7/4 *f* 6,50 en 8/4 *f* 7 nominaal. Callicots 5/4 goed te plaatsen a *f* 4,60, 6/4 wordt tot *f* 5,20 a *f* 5,25 aangeboden, 7/4 zonder de minste vraag. Engelsche Calicots en Madapollams zonder afdoeningen. Gebleekte en ongebleekte Shirting met enorme voorraad en prijzen zoo goed als nominaal, op vendutie werden 150 balen ruw 49" 38 yards goed middel tot fijne kwaliteit gebragt die dooreen niet meer dan *f* 6 a *f* 7 halen konden. Tengevolge daarvan is elke afdoening van ongebleekt onmogelijk. Gebleekte Shirting zonder de minste vraag. Cambrics en Jaconets onveranderd. Ruwe Drills in één doen, Satteens ordinaire en middel kwaliteiten zijn te recommanderen. Lappets a *f* 2 afgedaan. Gedammasseerd Neteldoek werd te vergeefsch a *f* 10 aangeboden. Entredeux en Plumetiefs niet dan op vendutie tegen enorm verliesgevende prijzen van de hand te zetten. Aangaande gekleurde katoenen valt het volgende te berigten 6/4 blaauw Salemporis tengevolge de enorme aanvoeren van valsch kleurig geheel verlaten en worden echt kleurige te vergeefsch a *f* 9 aangeboden. 5/4 Oranje Longcloth tot *f* 6,50 a *f* 6,75 met eenige vraag. Zwarte Calicots tot geen prijs aan den man te brengen. Oranje Twills zouden a *f* 12 te plaatsen zijn. Figured Shirting verlaten. Brocodes te recommanderen. Adrianopel Enlumminé Merinos mits nieuwe patronen conlant te plaatsen, Adrianopel Enlé Meubels raken al meer en meer uit de smaak. Adr. Enlé kleine patronen a *f* 14,50 afgedaan. 5/4 Adr. rood katoen minder gewild door groote aanvoeren van Engeland en niet dan tot verlaagde prijzen te realiseren. Fents Prints blijven coulant van de hand te zetten, in de overige soorten gaat niets om wegens het ver gevorderde saizoen de voorraad is zeer belangrijk. In Weef en Batiek goederen hebben wij hoegenaamd geene verbetering te berigten, de prijzen gaat al lager en lager en desniettegenstaande blijft de tweede hand ongenegen inkoopen te bewerkstelligen. Tafel Servet, Oogjesgoed en Dimets wegens de enorme voorraad en trage realisatie onverkoopbaar. Lasting blijft gezocht. Orleans nominaal. Lakens als de vorige maand. Molton Dekens niet hooger dan *f* 1,40 a *f* 1,50 aan te nemen. Mule Twist zonder afdoeningen Adr. rood Garen minder gevraagd. N°. 40 en zelf N°. 28 a *f* 250 afgedaan. Orange en groen garen blijft even lusteloos.

Metalen. Van Zweedsch IJzer werd eene partij op spekulatie a *f* 11,50 genomen. Engelsch IJzer weinig gewild. Bladkoper nominaal. Lood in rollen a *f* 20 afgedaan, in blokken wordt echter nog op *f* 22 gehouden. IJzeren Spijkers zonder liefhebbers en in prijs gedaald. Blik moeijelijk te realiseren.

Provisien. Boter. Hiervan hadden slechts kleine aanvoeren plaats en besteedde men voor huike kwaliteit *f* 16 a *f* 16,50; thans houdt men op *f* 17. Hammen a *f* 7 en Goudsche Kaas a *f* 5,50 afgedaan. Meel zonder voorraad. Over het algemeen zijn Provisien behalve die in Blik, waarvan de voorraad in de tweede hand nog te aanzienlijk is, goed te plaatsen.

dingen, Zweedsch Teer niet hooger dan *f* 18 aan te nemen. Zeildoek blijft overvoerd. Leggers nominaal en met enorme voorraad. Zakken in een doen.

Aardewerk. Hiervan hadden diverse aanvoeren plaats, die echter koulant van de hand gingen. Glaswerk onveranderd.

UITVOER. — Sedert het afgaan van ons vorig berigt, hebben in onze stapel-produkten tamelijk belangrijke omzettingen plaats gevonden en houden zich de prijzen meerendeels ferm; de voortdurende moeijelijkheid in het plaatsen van wissels, zoowel als het heerschende gebrek aan disponibele schepen, hebben andere omzettingen belet.

Arak. Hierin werd niets omgezet, en is dit artikel te vergeefs à *f* 40 op levering binnen twee maanden aangeboden.

Cassia Vera. Hiervan hadden aanvoeren van 900 picols plaats, doch van zoo inferieure kwaliteit, dat niettegenstaande de algemeen heerschende vraag slechts 100 picols genomen werden, en wel tot *f* 19 per picol. Voor de nog ter markt zijnde hoeveelheid wordt niet boven *f* 16 gebnden,

Dranken. Roode Wijn op fust meer gezocht, afgetapt koulant te plaatsen. Genever AVH voor konsumtie gevraagd; voor export is hoegenaamd geen vraag. Aan Cognac is behoefte. Rhijn-, Champagne en Portwijnen overvoerd. Afgetapt Holl. Bier mits van het gerenommeerde merk blijft verkoopbaar. Engelsch flaau. Holl. Bier is op fust a *f* 45 afgedaan. Azijn flaauwer nominaal *f* 35.

Scheepsbenoodigheden en Verfwaren. Ankers en Kettingen niet dan voor dadelijke behoefte te realiseren. Menie à *f* 7 te plaatsen. Gekookte en ongekookte Lijnolie te rekommandeeren. Loodwit a *f* 20 te realiseren. Koolteer zoude *f* 7,50 kunnen be-

Gum Elastiek met zeer veel vraag. Sedert ons vorig berigt werden 600 picols aangevoerd die à *f* 27,75 werden genomen. Voor aanvoeren binnen 3 à 4 weken vraagt men thans *f* 29 welke prijs, waren de partijen ter plaatse, reeds stellig zoude zijn betaald.

Gum Dammar. Met geringe voorraad; verkoopen bestonden slechts uit 40 picols tot *f* 34. Het artikel blijft gezocht.

Gum Benzoin zonder afdoeningen.

Cubeben zonder voorraad en met blijvende vraag.

Koehuiden te Samarang op levering met voorschot a *f* 200 gedaan, en zijn er tot die prijs nog meerdere koopers.

Buffelhuiden werden bij kleine aanvoeren tot nooteeringen genomen.

Indigo, De prijs voor prima kwaliteit houdt zich op *f* 3,65 staande; de afvoeren zijn echter voor het oogenblik gering, doch daar de fabriekanten weder begonnen te snijden ziet men eerlang meerdere toevoeren te gemoet.

Koffij. Van Java werden alhier 1000 picols tot *f* 27 genomen, te Samarang 500 picols a *f* 25 en te Soerabaya 1000 picols W. I. bereiding tot *f* 26,50. Noch alhier, noch op de kust bestaat eenige disponibele voorraad. Van Padang Koffij werden hier ter plaatse 800 picols a *f* 24,50 verkocht, en blijft de voorrrad circa 5000 picols die op *f* 25 en *f* 25,50 worden gehouden. Liggende en ontvangbaar te Padang werden gedaan 9000 picols a *f* 24,50 voor Amerika.

Peper. Zwarte. Nadat alhier 400 pikols Lampong tot *f* 22, werden genomen hield de vraag voor Australia op en koude eene latere aanvoer van 200 pikolss Benkoelen slechts tot *f* 20, koopers vinden. Eene verdere daling wordt te gemoet gezien. Peper. Lange blijft gezocht en bedongen 50 pikols *f* 30, per pikol. Peper. Witte niet ter markt.

Rijst. De voorraad blijft nog uiterst gering, en zijn dan ook slechts 300 koyangs grof blank Java tot *f* 130, à *f* 133, omgezet. van Kandanghauer Rafelrijst werden 80 koyangs à *f* 133, gedaan, en van Indramayo dito 20 à 250 koyangs tot geheime prijzen. Van Singapore en China komen de berigten zeer ongunstig voor het artikel af, en zoo vrachten verder stijgen voorzien wij ook alhier eene peil n, zouden slechts eenige afvoeren plaats hebben.

Suiker. Hierin hadden belangrijke omzettingen plaats, zoowel hier als op de kust. Alhier werden gedaan 3000 picols gewone Jacatra *f* 9,50. 2000 picols zeer mooi Jacatra *f* 10. 9000 picols Pekalongan, Cheribon en Tagal *f* 11,50 voor N°. 16. Te Samarang 23000 picols Java *f* 11,50 N°. 16 en te Soerabaya 21000 picols Java *f* 11,50 N°. 16. 4000 picols stoom Suiker hooge Nos. *f* 12 N°. 16. En 4000 op contract met volle vooruitbetaling leverbaar in December a *f* 11 voor gelijke Nos. Zoowel alhier als te Samarang is de voorraad aanzienlijk, doch schijnt men ongenegen beneden de tegenwoordige koersen los te laten.

Kruidnagelen. De in veiling gebragte 300 pikols Amboina Nagelen werden genomen tot *f* 63 per pikol gemiddeld, meest voor consumptie. Van onze overige uitvoerartikelen valt heden niets te vermelden.

Vrachten zijn rijzende: disponibele schepen schaars en zeer gezocht, zoodat wij eene andere wijziging verwachten.

Wisselkoers op Holland 105% met overvloed van papier; op Engeland *f* 11 voor 30 dagen zigt, waartoe veel werd geplaatst. Na het ontvangen berigt der gunstige koers van Singapore is à *f* 11,12½ voor 30 dagen zigt eene enkele post afgesloten. Met de laatste mail werden voor 3½ à 4 ton spetie aangevoerd, bijna uitsluitend voor Fransche en Engelsche rekening. Van gouden Soevereigns is de markt te veel overvoerd, en zijn deze dan ook tot *f* 10,90 gedaald. Gouden Dukaten en *f* 10 stukken benevens *f* 1 stukken; Mexiaansche en Spaansch blijven echter nog steeds voordeelig te plaatsen.

ANTWERPEN, 14 Dec. *Koffij.* Verkocht 228 balen Brazil. *Granen*, Tarwe, Rogge en Gerst met meerdere omzet tot vaste prijzen.

LONDEN, 13 Dec. *Suiker. Ruwe.* Vreemde soorten zijn in loco meer gezocht, terwijl zeilende ladingen zeer weinig voorkomen.

Koffij, Voor Plantage Ceylan heeft men bij eenige omzet de volle prijzen besteed. Van Natieve zijn verkocht 790 b. ordinair tot goed ordinair van 47 tot 47 s. 6 d.

Thee. Weinig kooplust met vaste prijzen *Rijst.* Hiervoor worden bij aanzienlijke omzet iets hoogere prijzen bedongen, Bengaalsch 14 a 15 s. voor middel tot fijn blank. *Talk* hooger gehouden. Petersburger 56 s. in loco. *Granen.* De markt voor Tarwe heeft zich volkomen hersteld en zeilende ladingen blijven gezocht.

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEZEILD:

HELVOET, 14 Dec. M. F. Schaap, Courier, Palermo. B. J. Goosens, Gerardina Klasina, Marseille.

ERRATUM. De Aanbesteding van het Vergrooten der Kerk en het Bouwen eener Pastorij, zal *niet* op Woensdag 28, *maar* op Donderdag 29 December plaats hebben, zulks was in de Advertentie van N°. 2018 dezer Courant abusievelijk gemeld.

ADVERTENTIEN.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever

Men gewaagt van de kosten van vervoer van het vee naar Engeland. Gaarne geven de voorstellers toe dat die in aanmerking komen. Maar indien het waar is, dat die kosten het bedrag van den accijns nagenoeg kompenseren, dan vragen zij, of dit niet strekt tot bevestiging van hetgeen zij beweren, dat de accijnsheffing zelve den prijs hier te lande nog niet meer verhoogt dan met het bedrag van den accijns?

Dat het eene dwaling zou zijn de rijzing van de veeprijzen aan den uitvoer naar Engeland toe te schrijven, kunnen de voorstellers geenszins toegeven. Ook van het rundvleesch is de prijs in Engeland in het laatste anderhalf jaar hoogst aanzienlijk gestegen. Blijkens de straks aangehaalde opgaven uit het dagblad *The Economist*, bedroeg die rijzing van Mei 1852 tot Mei 1853 niet minder dan 27 à 34 pCt. De uitvoer van hier was in 1851 59,647 stuks, in 1852 reeds 65,297. Dit is wel het beste bewijs dat de stand der vreemde markten, die der Engelsche markt bijna uitsluitend, tegenwoordig onze markt regelt en beheerscht.

§ 10. Het verslag treedt hier in uitvoerige beschouwingen, die strekken moeten om te bewijzen dat de accijns op het geslagt zoo zeer hoofdzakelijk op de meer vermogenden drukt, dat slechts een klein gedeelte van dien accijns, zoo hij afgeschaft wierd, ten bate zou strekken van die klasse, wier belangen te bevorderen het doel van de voorstellers was.

Dat het meest in het oogloopend voorbeeld, dat het verslag hiervan bijbrengt, niet in aanmerking kan komen is, naar de meening der voorstellers, onbetwistbaar.

Het verslag stelt dat de accijns 5 cents per pond bedraagt, en dat een der meest gegoede ingezetenen hier te lande, berekend naar dien maatstaf, *f* 150 's jaars te betalen heeft voor een huisgezin van tien personen.

Dat zou dus zijn eene konsumtie van drie duizend nederl. ponden in één jaar of per hoofd; eene konsumtie van *drie honderd* pond per jaar, of 0,82 pond per dag

Men gewaagt ook van het gebruik van een ander, uit *zeven* personen zamengesteld huisgezin, van een huisgezin, van een ingezeten die, zonder tot de zeer vermogenden te behooren, vrij ruime inkomsten geniet. Daar wordt, volgens het verslag 's jaars 500 p. vleesch verbruikt. Dus per hoofd 71 p. 's jaars of 0.20 p. dag.

Met deze laatste opgave stemt bijna volkomen overeen de opgave aan de voorstellers gedaan van een ingezeten die volkomen in dezelfde kategorie van ingezetenen behoort als de laatstgenoemde, wiens huisgezin, uit *tien* personen bestaande, 's jaars ongeveer, 660 p. vleesch verbruikt, dus per hoofd 66 p. 's jaars of nagenoeg 0.18 per dag.

Met deze beide opgaven stemmen volkomen overeen de begrootingen der vleeschkonsumtie hier te lande bij den gegoeden middenstand, die men per hoofd en per dag op niet meer dan 0.20 à 0.25 kan stellen.

En nu vragen de voorstellers, of het waarschijnlijk is, welke denkbeelden men zich vorme van het konsumtief vermogen der meest gegoeden in den lande, dat dit zoo ver zou kunnen strekken dat zij, hoofd voor hoofd, meer dan het vierdubbel gewigt aan vleesch verbruikten dan andere, niet minvermogenden, maar dan andere ingezetenen, van wie men zegt *dat zij vrij ruime inkomsten genieten*.

In die begrooting ligt, blijkbaar, eene zeer grove vergissing. Men zou kunnen aannemen dat het getal leden van het huisgezin, in de eerste plaats bedoeld, niet tien, maar dertig of veertig bedroeg, indien men daarbij niet op eene andere bedenking stuitte.

Volgens de statistieke opgaven in der tijd door de Regering gedaan wegens de direkte belastingen, waren er, behalve de leden van het koninklijke huis, nog in 1852 niet meer dan *drie* huisgezinnen die *tien*, *twee* huisgezinnen die *elf*, en *zes* huisgezinnen die *twaalf* dienstboden houden. Een huisgezin van *dertig* of *veertig* personen, uit den *zeer vermogenden* stand, zou ongetwijfeld meer dan *twaalf* dienstboden tellen. Men zou daaruit bijna durven besluiten, dat zoo talrijke huisgezinnen in den zeer gegoeden stand niet bestaan. Althans, zoo zij er zijn, behooren zij tot de uiterst zeldzame uitzonderingen, die buiten den regel moeten gesteld worden.

Wil men eene vrij volledige berekening hebben, die ten minste eenig licht kan verspreiden over dit vraagstuk, men vindt dit in de zoo even bedoelde tabellen rakende de direkte belastingen.

Onder de ingezetenen en die, zoo als het verslag zegt, *zonder tot de zeer gegoeden te behooren, vrij ruime inkomsten tellen*, mag men zeker hoogstens alleen die rekenen welke twee dienstboden houden; een zeer groot deel van dezen behoort zeker niet onder die klasse van ingezetenen. Zoodanigen nu zijn er hier te lande 6769.

Voegt men daarbij al de ingezetenen die *drie* en meer dienstboden houden, dan verkrijgt men een totaal van 10,065. Men rekene dit voor huisgezinnen van vijf personen elk; men heeft dan 50,315 personen.

Stelle men nu de konsumtie van vleesch van die meer gegoeden op 71 pond per hoofd en per jaar, dan heeft men, voor 50,315 personen, eene konsumtie van 3,572,365 pond, waarvoor, naar de rekening van het verslag zelf, aan accijns betaald zou worden, ad 5 cents per pond, *f* 178,618 25, dus iets meer dan 1/7 van de opbrengst der belasting.

Die schatting is voorzeker niet overdreven. Er zijn bijv. in 1852 147,247 runderen geslagt. Neemt men aan dat deze gemiddeld 250 pond vleesch hebben opgeleverd, dan is dit 36,811,750 pond vleesch, waarvan het cijfer der geschatte konsumtie voor de meer gegoeden slechts 1/10 bedraagt.

Het verslag voert eenige omstandigheden aan waaruit blijken zou, dat, in den regel, het grootere deel van den accijns door de vleeschhouwers ten laste van de meergegoeden wordt gebragt. Het is mogelijk dat zoo iets geschiede. Ingeval van afschaffing is het daar tegenover ook wel te vermoeden, dat de vleeschhouwers, om hun debiet te vermeerderen, het grootere deel der winst daaruit voortvloeijende zullen brengen ten bate van de klasse, wier verbruik thans door hooge prijzen wordt belemmerd, en niet ten bate van de klasse, die het vleesch tot elken prijs koopt.

Maar men neme dan, zoo men wil, het *dubbel* der bovengemelde som als het aandeel der meer gegoeden in het totale bedrag van den accijns; dit zal dan nog niet meer dan even 2/7 zijn, 5/7 of nagenoeg *f* 800,000, volgens de cijfers in het verslag aangenomen zal komen ten bate van hen, die niet in staat zijn *twee* dienstboden te houden. De afschaffing van den accijns zal dus wel degelijk ten bate komen van den stand, wiens belangen de voorstellers inzonderheid op het oog hebben.

Overigens vermeenen de voorstellers, dat het onjuist is te beweren dat de memorie van toelichting met zich zelve in tegenspraak is.

De bestrijders van hun ontwerp schijnen de meening toegedaan te zijn, dat eene afschaffing van andere accijnsen meer zou beantwoorden aan het doel der voorstellers; tegemoetkoming in de behoefte van het oogenblik; althans bij hen schijnt de gedachte aan eene afschaffing van accijns op rogge, op zout of zeep, waarin zoo als zij zeggen, ook de armste zijn aandeel draagt, meer op den voorgrond gestaan te hebben.

Die meening is niet die der voorstellers; de vermeende tegenspraak bestaat dan ook niet. Het groote vraagstuk van den dag is de verbetering van de volksvoeding. Alle deskundigen zijn het daarover eens dat het, ter bevordering zoowel van den stoffelijken als van den zedelijken toestand des volks, hoogst wenschelijk zou zijn dat het dierlijk voedsel meer algemeen verkrijgbaar ware. In den loop van het vorig jaar is daartoe een krachtige stap gedaan.

De voorstellers wenschen dat er nog een tweede stap gedaan worde, opdat het bezwaar dat de verhooging aan den middenstand veroorzaakt, zoo veel mogelijk worde weggeruimd.

Voor de afschaffing van elken accijns is reeds veel te zeggen; maar heeft men keuze, die keuze moet noodwendig bestuurd worden door de behoeften van het oogenblik. En nu meenen de voorstellers gerustelijk de vraag te mogen stellen, of op dit oogenblik van de afschaffing van accijns op rogge, zeep of zout zoo veel nut te wachten is voor de *behoeftige standen* als van de afschaffing van den accijns op het geslagt voor den *minderen burger-* en den *middenstand*. Men moge het daaruit voortvloeijende nut op slechts enkele guldens schatten: dezelfde grond kan tegen de afschaffing van elken accijns, van welke belasting schier worden aangevoerd. De nijvere burger, de lagere ambtenaar, ja vele officieren der landmagt, die zeer vaak met een huisgezin bezwaard, van een inkomen van *f* 800 à *f* 1200 moeten leven, zullen het niet eens zijn met het verslag, dat de besparing van enkele guldens voor hen, in eenen tijd van duurte, eene onverschillige zaak is.

Eindelijk, ook redenen van finantiëlen aard bragten er het hunne toe bij om de keuze der voorstellers op den accijns op het geslagt te doen vallen. Zij willen niet het verwijt op zich laden dat zij, door bijv. afschaffing van den accijns op het gemaal voor te dragen, een overdreven hoog offer van de schatkist vorderden.

Maar, dit merkten verscheidene leden aan, »de konsumtie van vleesch gaat vooruit in de laatste jaren." Zij wijzen op het verheugend feit dat de konsumtie in de laatste jaren zoo zeer is toegenomen.

Twee aanmerkingen daartegen:

Vooreerst. Wanneer men, om die stelling te bewijzen, de cijfers der konsumtie aanhaalt, waarom vangt men dan juist bij het jaar 1843 aan, en waarom maakt men geene melding van vroegere jaren?

De voorstellers zullen de vrijheid nemen de leemte aan te vullen uit de statistiek, door de regering dit jaar medegedeeld.

De jaren waarvan de uitslag door de regering is medegedeeld, doch die in het verslag zijn voorbijgegaan, zijn de jaren 1835—1842.

In die jaren was het getal geslagte runderen als volgt:

1835 . . .	154,607 stuks.	1839 . . .	141.423 stuks.
1836 . . .	167,641 "	1840 . . .	126,955 "
1837 . . .	172,953 "	1841 . . .	139,560 "
1838 . . .	173,381 "	1842 . . .	157.629 "

Het jaar 1852, waarin slechts 147,247 runderen werden veraccijnsd, biedt dus eene konsumtie aan die in zes van de acht jaren 1835—1842 werd overtroffen. En indien men voor de jaren 1835—1839 wijzen mogt op het bijeen zijn van eene grootere legermagt, eene omstandigheid, die tijdelijk grooter konsumtie van vleesch kan veroorzaken, die oorzaak bestond niet meer in 1842. Het jaar 1852 intusschen bleef nog ver beneden de konsumtie van 1842; ja in het geheele tijdperk van 1843—1852 is er geen enkel jaar dat het jaar 1842, veelmin al de vroegere jaren evenaart.

Ten tweede. Dit argument is des te krachtiger wanneer men daarop let, dat de bevolking sedert 1842 aanmerkelijk is toegenomen en dat het vleeschverbruik geenszins gelijken tred heeft gehouden met die toeneming.

Het meermalen aangehaalde staatkundig en staathuishoudkundig jaarboekje (jaargang 1853, blz. 312) geeft daarvan een zeer merkwaardig overzigt. Van 1842 tot 1849 is daarin een gestadige teruggang waargenomen.

In 1850 was de verhouding iets gunstiger; doch reeds in 1851 ging zij weder terug; en 1852 biedt, blijkens de medegedeelde tabellen, wederom eene vermindering in de konsumtie aan die zeer waarschijnlijk in 1853 nog sterk toenemen zal. De konsumtie van vleesch van alle soorten, per hoofd der bevolking, werd in 1836 berekend op 33,6 pond en in 1852 op niet meer dan 29,1 pond, die van rundvleesch alleen in 1836 op 16,5 pond, in 1852 op 12,7 pond slechts. Is dit niet, mag men vragen, een betreurenswaardig verschijnsel?

§ 11. Het voorstel is ook bestreden door argumenten aan de bepalingen en den geest der gemeentewet, en aan het belang der gemeenten ontleend.

Wat het eerste betreft, zoo mag men het bevreemdend noemen, dat de omstandigheden, die bij het zamenstellen der gemeentewet voorhanden waren, zoo geheel worden voorbijgezien. Men mag vragen of de wetgever toen geheel vrij was, dan wel of hij, gebonden door eenen staat van zaken welke op eens te veranderen buiten zijne magt lag, zich niet bepalen moest tot het treffen van die maatregelen, welke geschikt konden geacht worden om, zonder benadeeling van de geldmiddelen der gemeenten, te verbeteren wat verbeterd kon worden, zonder in eenig geval de handen te willen binden aan de algemeene wetgeving voor het rijk.

Wij herinneren ten overvloede dat de onbelastbaarheid van het varkens- en schapenvleesch door een amendement der Kamer in de wet is gebragt.

Wat het *belang* van de gemeenten betreft, het voorstel laat die onaangeroerd.

Het antwoord, door eenige leden daaromtrent gegeven en in het verslag opgenomen, is volkomen juist.

De algemeene wetgever kan zich, waar het de regeling van 's rijks belastingen geldt, niet laten terughouden van algemeene verbeteringen alleen in het belang der gemeenten.

Het laatste bezwaar, dat de redaktie van art. 3 van het wets-ontwerp betreft, achten de voorstellers van geen overwegend belang. Wierd het voorstel aangenomen, de regering zou, bij één algemeen besluit, de zaak kunnen regelen. Maar om in het bezwaar te gemoet te komen, hebben zij gemeend eene andere redaktie van dit artikel te moeten ontwerpen, welke hiernevens op de nota van wijziging voorkomt.

§ 12. Wat de afschaffing van het tonnegeld betreft, zoo hebben, volgens het verslag, de meeste leden zich daartegen verklaard, omdat er in de laatste jaren reeds zoo vele offers aan den handel zijn gebragt, en men geene noodzakelijkheid zag om, op een oogenblik als het tegenwoordige, nu handel en scheepvaart bloeijen en de reederijen onverwachte voordeelen genieten, die opofferingen nog te vergrooten. Men meende dat de handel zijnerzijds niets deed om verouderde misbruiken af te schaffen, die den handel met allerlei ongelden bezwaren. De ongunstige verhouding, die daaruit ten voordeele bijzonder van Antwerpen voortvloeit, zou, indien het tonnegeld werd afgeschaft, wel onveranderd blijven bestaan.

Met groot leedwezen hebben de voorstellers deze zoo ongunstige stemming van *ver de meeste leden* der Kamer omtrent de belangen van den handel vernomen, die weinig gunstigs aan dien handel voorspelt, wanneer zijne belangen ter sprake worden gebragt. Trouwens, wanneer die leden betuigen niet te kunnen begrijpen hoe de afschaffing van het tonnegeld tot vermeerdering van aanvoer van levensmiddelen zou kunnen bijdragen, is die ongunstige stemming eerder verklaarbaar.

Het is waar, in de laatste jaren is aan de hoogst gegronde bezwaren van den handel eenigzins te gemoet gekomen. Maar zijn de offers, waarvan men met zooveel ophef melding maakt, geëvenredigd aan het groote belang der zaak? Zoo dikwijls men van den bloei van dien belangrijken tak van volksbestaan spreekt, pleegt men te wijzen op de groote direkte en indirekte voordeelen die de bloei van dien tak voor het algemeen welzijn afwerpt. Is dan een offer van 2 of 3 tonnen gouds 's jaars, dat blijkens de ondervinding, door de ruimere opbrengst van alle andere belastingen meer dan drie dubbel opgewogen werd in 1852, eene zaak van zoo veel belang voor de schatkist? Kan men gewag maken van de vermindering van loodsgelden, waarbij de schatkist toch geen schade lijdt? Indien ooit de waarheid van de oekonomische stelling, dat vermindering van belasting geen duurzaam verlies voor de schatkist oplevert, door de waarheid is

bevestigd, dan geldt dit hier te lande van de belastingen, die in regtstreeksch verband met den handel staan. In 1845 werd een nieuw tarief van regten ingevoerd, dat voor vele belangrijke artikelen verlaging van regten, en voor bijna alle afschaffing van uitvoer, bij hoogst aanzienlijke vermindering van doorvoerregten, bevatte. Na 1845 werden achtereenvolgend de hooge invoerregten op granen, al de doorvoer- en scheepvaartregten op onze rivieren afgeschaft: bij onderscheidene handelsverdragen werden de invoerregten na dien tijd nog verminderd. En wat was nu de uitkomst? Deze, dat in 1852 de rubriek van de begrooting der middelen, *regten op den in- en uitvoer*, *tonnegelden*, *scheepvaartregten*, *vuur-*, *ton- en bakengelden* eene som van *f*5,142,810 77 opleverde, terwijl die opbrengst in 1845 niet meer was dan *f*4,920,690 92; dat de opbrengst van het patentregt, die in 1845 in hoofdsom en opcenten *f*2,395,976 43 bedroeg, in 1852 in hoofdsom en opcenten tot *f*2,541,618 67 was gestegen. Dat ook de vermeerdering van de opbrengst van andere middelen, van sommige accijnsen, van de registratieregten enz. aan den meerderen bloei des handels, die door de opheffing van enkele bezwaren ontstaan is, is toe te schrijven, behoeft wel geen betoog.

Is dan het voorstel om op den ingeslagen weg voort te gaan, in het welbegrepen finantiëel belang van den staat zoo geheel verwerpelijk, zelfs dan wanneer de geldelijke omstandigheden minder gunstig waren dan zij zijn? De opofferingen die de schatkist op deze wijze doet, geeft de handel mildelijk terug.

Is nu het tonnegeld al dan niet een bezwaar voor onzen handel? Zal de opheffing van dat bezwaar den handel baten?

De voorstellers zeggen *voor onzen handel*. Gaarne erkennen zij dat de *scheepsreederijen* op dit ogenblik ook buiten 's lands bezigheid kunnen vinden: deze dus kunnen zich des noods, althans ten deele, aan deze belasting onttrekken. Maar het is de eigenlijke *handel* die gedrukt wordt door de bezwaren, welke het gevolg zijn van de ligging onzer zeehavens.

Er zijn weinig takken van volksbedrijf wiens bewegingen aan meer en menigvuldiger lasten zijn onderworpen dan de handel.

De handelaar moet de grondlasten van de panden door hem gebruikt even goed betalen als de landbouwer die voor zijnen grond; zijne schepen moeten de kanaalgelden betalen op de kanalen die zij bevaren, belasting opbrengen voor de bakens en lichten, die den staat ten hunnen dienste oprigt; hij zelf en al zijne bedienden betalen patentregt, en zijne schepen daarenboven het tonnegeld. De belasting die hij betaalt, wordt nog verhoogd door leges voor de ambtenaren, die zijn bedrijf bewaken; voor de hulp die de staat aan zijne schepen buiten 's lands verleent, moet hij afzonderlijke konsulaatgelden voldoen; alle bewegingen bijna van zijn eigenlijk bedrijf zijn met kosten gepaard; hij kan bijna niets buiten tusschenkomst van 's rijks ambtenaren verrigten en moet in zeer vele gevallen daarvoor afzonderlijk betalen.

Die bezwaren, de voorstellers erkennen het gaarne, kunnen niet eensklaps en *alle* wel nooit worden weggenomen; maar wat de staat doen kan om ze te verminderen is wel begrepen staatsbelang.

De ligging van onze voorname handelshavens maakt dat onze zeehandel met moeijelijkheden te kampen heeft, die nergens anders in die mate bestaan.

Onze havens zijn niet bereikbaar zonder dat de schepen kanalen doorvaren, waarbij althans al de grootere schepen ligters behoeven; eene milde bron van noodzakelijke kosten!

Te Antwerpen en te Hamburg komen de schepen met volle ladingen uit zee in de havens, zonder eenig bijzonder bezwaar van dien aard.

Bij eene vorige gelegenheid zijn de kosten opgegeven die in onze havens en elders bij het inkomen en uitgaan worden betaald. Onder verwijzing daarnaar, meenden de voorstellers thans nog eene nadere vergelijkende opgave deswege te moeten voegen, die het groote verschil aanwijst tusschen de kosten hier te lande en elders, niettegenstaande de vermindering die bereids zijn ingewilligd.

Voor een schip, groot 607 tonnen, te Liverpool met eene halve lading in den winter inkomende, werd aldaar, voor inkomen en uitgaan gezamentlijk, aan verschillende kosten betaald L st. 101-15-8 of *f*1221,40; daaronder was L. st. 6 13.4 aan konsulaatgelden.

Datzelfde schip, in den zomer te Havre met eene halve lading inkomende en met volle lading vertrekkende, betaalde aldaar fr. 24 34 of *f*11.46. Aan konsulaat-regten was daaronder fr. 1.69.

Te Rotterdam werd voor datzelfde schip, in den winter met volle lading ingekomen en in den zomer met halve lading vertrokken, aan kosten betaald *f*2659.88½, doch op welke rekening thans eene vermindering van *f*158 24 komt, wegens de vermindering der kanaalgelden op het Voornsche kanaal.

Onder dezelfde omstandigheden zouden de kosten te Antwerpen voor dit schip zijn *f*1628.41, en daaronder aan konsulaatregt fr. 169.

Ziehier eene geheel gespecificeerde rekening van kosten te Rotterdam en te Antwerpen:

ROTTERDAM.

Loodsgeld uit zee en reisgeld	*f* 321.67
Sloep te Brouwershaven	» 15.—
Agent te »	» 23.43
Ligterloon naar Hellevoet	» 131 33
Sleeploon naar »	» 338.—
Afhalen buskruid	» 2.90
Paardengeld, kanaal van Voorne	» 22.40
Agent te Hellevoet	» 43,94½
Sleeploon naar Rotterdam	» 80.—
Sloep in het kanaal tot adsistentie	» 10.—
Rivier-loodsgeld tot Rotterdam	» 47.38
Zeeprotest	» 29.20
Tonnegeld, in- en uitgaande	» 617.32
Vuur-, ton-, haven- en bakengeld	» 333,90
Kanaalregten op het kanaal van Voorne, inkomende en uitgaande (volgens het nieuwe tarief)	» 97.12
Verklaring op het Java's manifest	» 8.10
Rivier-loodsgeld naar Hellevoet	» 34.55
Billetten en advertentien	» 3.95
Loods-kommissaris	» 0.75
Paardengeld, kanaal	» 22 40
Sleepploon naar de Nieuwe Sluis	» 65.—
Sloep in het kanaal tot adsistentie	» 10 50
Aan boord brengen van buskruid en huur van het magazijn	» 8.50
Zeeloods, uit, en fooi	» 35.—
Provisie van den kargadoor te Rotterdam	» 80.—
Douane kosten bij inkomen en uitgaan	» 11 50
Waakloon en zegel	» 57 80
Té zamen	*f* 2501 65½

ANTWERPEN.

Loodsgeld uit zee, 50 palm	*f* 118.—
» naar Antwerpen	» 81.10
» » Vlissingen	» 52 —
» Vlissingen naar zee	» 30 50
» in en uit het dok te Antwerpen	» 4.02
Zeeprotest	» 14 17
Benoeming van experts	» 17.48
Loodsen	» 9.45
Havenmeester	» 3.—
Tonnegeld, fr. 1.90. met 16 opcenten	» 632.12
Certifikaat meetbrief	» 16.65
Dokgelden	» 220.84
Stedelijk oktrooi op den provenu	» 14 17
Douane-kosten	» 12.05
Waterschout	» 21.26
Haken van het schip voor het loodsgeld	» 1.45
Binnen-vuurgeld à 6 cents per ton	» 36.42
Manifest en klareren	» 32.08
Provisie van den kargadoor	» 215 10
Kookhuis in het dok, voor 8 weken	» 18 90
Te zamen	*f*1554.76

Er is dus een verschil van *f*946.89 ten nadeele van Rotterdam.

Nu kan men op deze rekeningen aanmerken:

1°. dat de loodsgelden in de Rotterdansche rekening te hoog, dat is, over een ander geval dan in het Antwerpsche voorbeeld zijn berekend. De tarieven voor de Maas zijn tegenwoordig lager dan die voor de Schelde.

Aannemende dat de gevallen volkomen gelijkstaan, dan zou deswege van die rekening *f*250, min of meer, afgetrokken moeten worden;

2°. dat in de Rotterdamsche rekening sleeploonen worden berekend, en in de Antwerpsche niet, terwijl die kosten ook op de Schelde *kunnen* voorkomen. Ook deze posten ten, ad *f*538, trekke men af van de eerste rekening.

Na deze aftrekkingen blijft er nog altijd een verschil van *f*250 bijna, ten nadeele van Rotterdam. Blijkens de specifikatiën, is dit enkel het gevolg van de ligging van Rotterdam die noodig maakt:

1°. de ligting te Brouwershaven;

2°. de kosten van het bevaren van het kanaal van Voorne;

3°. het salariëren van agenten te Brouwershaven en te Hellevoet, en dubbele douane-kosten aan de uiterste wacht.

Daarbij komt eindelijk dat onze handel de *buiten*-vuur- en bakengelden te betalen heeft en de Antwerpsche niet.

Deze kosten bedragen van een schip uit Oost-Indie komende, per ton:

inkomende	20 cents;
uitgaande	10 »

In de som van *f*333,90, in de rekening vermeld, komen zij alzoo voor *f*182,10 voor.

Neemt men dit een en ander in aanmerking, dan komt men wel van zelf tot het besluit, dat bij eene afschaffing van het tonnegeld de kosten te Rotterdam nog altijd belangrijk hooger zullen zijn dan die te Hamburg, Havre of Liverpool.

Men verlieze ook niet uit het oog dat, krachtens de bepalingen van het handelsverdrag met Frankrijk, de afschaffing van het tonnegeld hier te lande ook den vrijdom van tonnegeld in de fransche havens aan onze vlag zal verzekeren, en haar dus in die havens ontheffen van een belangrijk bezwaar, waarvan vele andere natiën bevrijd zijn.

Maar wat is er nu van de bedenking in het verslag geopperd, aangaande de *verouderde misbruiken*, die in den handel in zwang zijn.

Geenszins zullen de voorstellers beweren dat er, wat berekening van kourtage in het bijzonder en van ongelden in het algemeen betreft, niet nog te verbeteren valt in onze zeehavens. Maar zij moeten daartegen opmerken, dat bereids in dezen veel is gedaan door de ijverige tusschenkomst van de kamers van koophandel. Het is aan de voorstellers gebleken dat, bepaaldelijk wat Rotterdam betreft, door vele belanghebbenden vrijwillig in aanmerkelijke vermindering van kourtages is toegestemd.

De vergelijking van de kostenberekeningen, boven door de voorstellers opgegeven, bewijst dan ook dat, wat de expeditie van schepen betreft, de kargadoorskosten te Rotterdam lager zijn dan bijzonder te Antwerpen. Voorzeker, de handel moet zelf medewerken. Maar is in die omstandigheid eene reden voor den staat gelegen om zijne medewerking te onthouden, en om belastingen te blijven heffen die hij niet noodig heeft? Voorzeker neen! Eerst dan wanneer bewezen ware, dat de handel halstarrig weigerde zijnerzijds iets te doen, zou dit argument in aanmerking komen. Daarvan blijkt niet: het is alleen gehechtheid aan oude gewoonten, het gemakkelijk volgen van de oude sleur, die men hier en daar te bestrijden heeft. Wanneer de staat alles doet wat in zijne magt is om gegronde bezwaren weg te nemen, noodelooze lasten te doen verdwijnen, dan kan hij met des te meer regt aandringen op verbetering.

Het zal de vraag zijn of men in België tot de afschaffing van het tonnengeld zal kunnen overgaan.

Ging men er in België toe over, de belangrijke mededinging met Hamburg en Bremen zou voor onze steden toch met zoo veel verligt worden. Het verslag erkent dit zelf, en is dit dan niet reeds een belangrijk voordeel?

In het verslag heeft men voorts zijne bevreemding aan den dag gelegd over de waarde, die de voorstellers hechten aan de oogenblikkelijke afschaffing van het tonnengeld, in verband met de wenschelijke aanmoediging van den aanvoer van levensmiddelen. Men treedt in berekeningen om te doen zien hoe nietsbeduidend die afschaffing zou zijn op den prijs van het brood.

De voorstellers betuigen niet te begrijpen hoe men beweren wil, dat eene aanmerkelijke reduktie van kosten, aan het bezoeken van onze zeehavens verbonden, niets baten zal, wanneer alle deskundigen met zoo veel nadruk wijzen op den invloed, welken die kosten op den handel uitoefenen.

De schipper die, in vreemde haven liggende, de keus heeft om eene vracht naar eene Nederlandsche of naar eene andere haven aan te nemen, verkiest de laatste, of bedingt hooger vracht naar de eerste. Beperkt dit de middelen van vervoer naar onze havens niet?

De vreemde schipper berekent zeer goed de kans om te onzent eene weder uitvracht te bekomen, veel slechter dan ergens anders. Hij rekent er dus op, dat hij zoowel de kosten van het inkomen als van het uitgaan uit zijne inkomende vrachtpenningen moet betalen; dus ook tweemaal het tonnegeld. Dit ziet de berekening van het verslag over het hoofd. Zal dit niet van invloed zijn op de vrachtregeling?

Wanneer men slechts in het oog gelieft te houden dat het tonnegeld ten laste van het schip komt; dat de som van *f*1.17 per ton min of meer *voor den schipper* geenzins onverschillig is; dat eene verhoogde vracht van *f*2.34 min of meer per last granen bij den koopman, die zijne granen herwaarts konsigneert, zeer zeker in de schaal weegt, — dan zal men het welligt minder onbegrijpelijk vinden dat men van de afschaffing van het tonnegeld eenigen invloed wacht, *niet* op den prijs van het brood, maar *wel* op den aanvoer van granen; grooteren invloed dan van de afschaffing van het invoerregt op granen, waarop de buitenlandsche handelaar eerst dan behoefde te rekenen, wanneer het graan uit onze entrepôts in konsumtie wierd gebragt, en dat hem dus, zoolang hij tot dien verkoop geen last gaf, onverschillig was.

De voorstellers nemen de vrijheid, de vorenstaande beschouwingen met al den ernst, dien het belang van de zaak en het belang des lands vordert, aan de nadere overweging van hunne medeleden aan te bevelen.

8 December 1853.

M. J. de Man, J. T. ter Bruggen Hugenholtz, van Bosse, van Hoëvell, Thorbecke, G. Reinders, G. E. Dommer van Poldersveldt, D. van Eck, L. D. Storm.

NOTA VAN WIJZIGING.

Alinea 3 van Art, 3 van het voorstel te lezen als volgt:

»In die gemeenten, waarvan de heffing der gemeente-opcenten op den rijks-accijns op het geslagt, volgens de rijkswetten geschiedt, blijven de bepalingen dier wetten, voor zoover zij de verzekering der heffing ten doel hebben, van kracht, totdat zij, zoo noodig, door gemeente-verordeningen tot eigen heffing eener belasting op het geslagt zullen zijn vervangen, doch in geen geval langer dan tot op den 30sten Junij 1854."

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.